

भारतीयजनतापक्षस्य वरिष्ठनेता नरेन्द्रमोदी रविवासरे तृतीयवारं प्रधानमन्त्रीपदस्य शपथग्रहणं करिष्यति

हिमसंस्कृतवार्ताः- प्रवीण कुमारः। भारतीयजनतापक्षस्य वरिष्ठनेता नरेन्द्रमोदी रविवासरे तृतीयवारं प्रधानमन्त्रीपदस्य शपथं गृह्णीयात्। राष्ट्रपतिभवने सायं ०६ वादने शपथग्रहणसमारोहः भविष्यति। भाजपानेता प्रह्लाद जोशी इत्यनेन ह्यः एनडीए संसदीयदलस्य गोष्ठ्यां एषा सूचना दत्ता। नरेन्द्र मोदी, नूतनः मन्त्रिमण्डलः रविवासरे शपथग्रहणं करिष्यन्ति।

ह्यः एनडीए-नेतारः राष्ट्रपतिं मिलित्वा नूतनसर्वकारस्य निर्माणस्य दावान् कृतवन्तः। ह्यः पूर्व एनडीए संसदीयदलेन सर्वसम्मत्या नरेन्द्रमोदी दलनायकत्वेन निर्वाचितः। नवदिल्लीनगरस्य पुरातनसंसदभवनस्य केन्द्रीयभवने एनडीएसंसदीयदलस्य गोष्ठ्यां भाजपानेता राजनाथसिंहः मोदीमहोदयस्य नाम प्रस्तावितवान्, यस्य समर्थनं गठबन्धनस्य सर्वेषां नेतारः कृतवन्तः। मोदीमहोदयः लोकसभायां भाजपा-संसदीयदलस्य च नेता इति अपि निर्वाचितः अस्ति। तस्य नाम प्रस्तावयन् राजनाथ सिंहः उक्तवान् यत् अस्य पदस्य कृते सर्वस्मात् योग्यः जनः नरेन्द्र मोदी अस्ति। सः अवदत् यत् एतत् गठबन्धनं बाध्यता न अपितु अस्माकं प्रतिबद्धता अस्ति। भाजपा वरिष्ठ नेता अमितशाहः,

नितिन गडकरी च प्रस्तावस्य समर्थनं कृतवन्तः। तेलुगुदेशमपक्षस्य प्रमुखः चन्द्रबाबुनायडुः अवदत् यत् नरेन्द्रमोदी इत्यस्य दूरदर्शी नेतृत्वे एनडीए-सर्वकारेण विगतदशवर्षेषु महत्त्वपूर्णं कार्यं कृतम् अस्ति। सः अवदत् यत् देशे विलक्षणप्रगतिः परिवर्तनं च दृष्टम्। सः अवदत्, वर्तमानसमये मोदी समीचीनः नेता अस्ति। मोदीमहोदयाय समर्थनं प्रसारयन् बिहारस्य मुख्यमन्त्री जनतादलसंयुक्तस्य अध्यक्षः च नीतीशकुमारः अवदत् यत् ते मोदीमहोदयस्य नेतृत्वे मिलित्वा कार्यं करिष्यन्ति। कुमारमहोदयः अवदत् यत् मोदीमहोदयेन देशस्य सेवा कृता, यत्किमपि कार्यं कर्तव्यं वर्तते तत् अधुना सम्पन्नं करिष्यति। महाराष्ट्र मुख्यमंत्री एवं शिवसेना (शिंदे समूह) नेता एकनाथ शिंदे, लोक जनशक्ति पार्टी प्रमुख चिराग पासवानः, राष्ट्रवादी कांग्रेस पार्टी नेता अजीत पवारः, जनसेना प्रमुख पवन कल्याणः, अपना दलस्य नेता अनुप्रिया पटेलः एवं जनता दलस्य नेता एच.डी. कुमारस्वामी अपि प्रस्तावस्य समर्थनं कृतवन्तः। अस्मिन् अवसरे सः अवदत् यत् एनडीए सत्तायाः कृते एकत्र आगतानां दलानाम् एकः

समूहः नास्ति, अपितु राष्ट्रप्रथमस्य भावनायाः सह कार्यं कर्तुं प्रतिबद्धः गठबन्धनः अस्ति। सः अवदत् यत् एनडीए भारतस्य इतिहासे सर्वाधिकं सफलं गठबन्धनम् अस्ति, अस्माकं उद्देश्यं सर्वेषु निर्णयेषु सहमतिः सृजति। तेनोक्तं यत् अद्य देशस्य जनाः २२ राज्येषु सर्वकारं निर्माय एनडीए इत्यस्य सेवायाः अवसरं दत्तवन्तः। मोदीमहोदयः अवदत् यत् एनडीए- सर्वकारः सुशासनं, विकासं, सामान्यनागरिकाणां जीवने न्यूनतमहस्तक्षेपं च केन्द्रीक्रियन्ते। सः अवदत् यत् एनडीए-सङ्घस्य सर्वेषु नेतृत्वस्तम्भेषु एकं सामान्यं वस्तु अस्ति, तत् सुशासनम् इति। स्वसम्बोधने सः उक्तवान् यत् आगामिवर्षे सुशासनं, विकासं, जीवनस्य गुणवत्तां, सामान्यनागरिकाणां जीवने न्यूनतमं हस्तक्षेपं च विषये ध्यानं भविष्यति। सः ईवीएम-इत्येतस्मिन् विकारस्य आरोपानाम् उद्धृत्य विपक्षस्य गठबन्धनस्य अपि आघातं कृतवान् यत् यदा परिणामाः घोषिताः तदा तेषां चिन्ता आसीत् यत् इलेक्ट्रॉनिकमतदानयन्त्राणि 'मृतानि वा जीवितानि वा' इति। सः आरोपितवान् यत् विपक्षः ईवीएम-इत्यस्य दोषं दातुं निर्वाचन-आयोगं दुर्बलं कर्तुं च प्रयतते। सः विपक्षस्य निर्वाचनप्रतिज्ञां विषये अपि आक्रमणं कृत्वा लोकसभानिर्वाचनप्रचारकाले जनान् भ्रामयति इति आरोपं कृतवान्। काङ्ग्रेसस्य आलोचनां कुर्वन् मोदीमहोदयः अवदत् यत् लोकसभानिर्वाचने शत-आसनाणां चिह्नम् अपि दलं स्पृष्टुं न शक्तवान्। भाजपा अध्यक्षः जेपी नड्डा इत्यनेन उक्तं यत् लोकसभानिर्वाचने एनडीए इत्यस्य बहुमतं तृतीयवारं प्राप्तम्। ओडिशा-आन्ध्रप्रदेशयोः भाजपायाः सफलता प्रशंसनीया इति सः अवदत्। सभायां राष्ट्रीयलोकदलस्य प्रमुखः जयंतचौधरी, पीयूषगोयलः, अनुरागसिंहठाकुरः अन्ये च बहवः नेतारः उपस्थिताः आसन्।

सुभाषितम्

विकृतिं नैव गच्छन्ति
संगदोषेण साधवः।
आवेष्टितं महासर्पैः
चन्दनं न विषायते॥

भावार्थः - प्रकार से चन्दन के वृक्ष से विषधर के लिपटे रहने पर भी वह विषैला नहीं होता उसी प्रकार से संगदोष (कुसंगति) होने पर भी साधुजनों के गुणों में विकृति नहीं आती।

प्रतीकसाठवे मुम्बई

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्

जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र. पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

अस्मिन् दिने भूल भुलैया- ३ प्रदर्शितं भविष्यति, कार्तिकः इति सूचनां प्रदत्तवान्

हिमसंस्कृतवार्ताः- जगदीश डाभी, मुम्बई। बॉलीवुड-नायकः कार्तिक आर्यनः सम्प्रति द्वयोः चलचित्रयोः कार्ये व्यस्तः अस्ति। कार्तिक आर्यनस्य 'चंद्र चैपियन' इति चलचित्रं जूनमासस्य १४-दिनाङ्के प्रदर्शितं भविष्यति। अस्य चलचित्रस्य प्रदर्शनाय बहुदिनानि अवशिष्टानि न सन्ति, कार्तिकः सम्प्रति अस्य चलचित्रस्य प्रचारं निरन्तरं कुर्वन् अस्ति। 'चंद्र चैपियन' इत्यस्य प्रचारस्य अतिरिक्तं कार्तिकः विगतसप्ताहेभ्यः 'भूल भुलैया- ३' इत्यस्य चित्रोत्तलनम् अपि कुर्वन् अस्ति। इदानीं कार्तिक आर्यनः 'भूल भुलैया- ३' इत्यस्य विषये महतीं सूचनां दत्तवान्, एतत् ज्ञात्वा यत् भूल भुलैया 'फ्रेञ्चाइज' इत्यस्य प्रशंसकाः प्रसन्नाः भविष्यन्ति। अद्यकाले कार्तिकः निरन्तरं 'चंद्र चैपियन' इत्यस्य प्रचारं कुर्वन् अस्ति। कार्तिकः अपि मीडियाभिः सह निरन्तरं वार्तालापं कुर्वन् अस्ति। अधुना एव मीडियाभिः सह वार्तालापस्य समये कार्तिकः 'भूल भुलैया- ३' इति विषये चर्चां कृतवान्। 'भूल भुलैया ३' इत्यस्य विषये वदन् कार्तिकः अवदत् यत् 'भूल भुलैया ३' इत्यस्य चित्रोत्तलनम् अन्तिमपदे प्राप्तम् अस्ति। अतीव शीघ्रमेव चलचित्रस्य चित्रोत्तलनं समाप्तं भविष्यति। कार्तिकः अपि अवदत् यत् भूल भुलैया 'फ्रेञ्चाइज' इत्यस्य प्रशंसकाः 'भूल भुलैया ३' इति चलचित्रं दृष्ट्वा प्रसन्नाः भविष्यन्ति। अयं चलचित्रः दीपावलीदिने विस्फोटं जनयिष्यति इति अपेक्षा अस्ति। कार्तिकस्य वचनात् स्पष्टं जातं यत् एतत् चलचित्रं दीपावल्यां प्रदर्शितं भविष्यति।

'हथनीकुण्डं प्रति यमुनाजलं निरन्तरं प्रेष्यते' इति हिमाचलेन हरियाणासर्वकाराय पत्रं लिखित्वा सूचितम्

हिमसंस्कृतवार्ताशिखला। सर्वोच्चन्यायालयेन दिल्लीनगरं प्रति १३७ क्यूसेक् जलं विमोचयितुं आदेशं दृष्ट्वा हिमाचलसर्वकारेण समीपस्थं हरियाणासर्वकारं सूचितं यत् हिमाचलद्वारा नियमितरूपेण जलं प्रदत्तं भवति। हिमाचलप्रदेशः हरियाणाप्रदेशाय विना व्यत्ययेन जलं प्रयच्छति इति लिखितपत्रेण सूचितम् अस्ति। एतदतिरिक्तं यमुनानद्याः जलस्तरस्य स्थितिं निर्धारयितुं राज्यसर्वकारेण भूमिप्रतिवेदनं याचितम् अस्ति।

सचिवाले यमुनानदीजल-प्रतिवेदनं निर्मितं भवति

अद्यत्वे यमुनानद्यां कियत् जलं लभ्यते। सचिवाले एकं प्रतिवेदनमपि निर्मितम् अस्ति यत् २०१९ तमात् वर्षात् राज्येन नियमितरूपेण दिल्लीनगरं जलं प्रदत्तं भवति। एतत् जलं हरियाणाप्रदेशस्य हथनीकुण्ड-बैरेज-मार्गेण वजीराबाद-बैरेज-नगरात् दिल्ली-नगरं प्राप्नोति।

सर्वकारेण सर्वोच्चन्यायालये

अनुपालनशपथपत्रं दातव्यम्

अस्मिन् विषये दिल्लीतः अवशिष्टदानस्य विषयः अपि उत्थापितः भविष्यति। अस्मिन् विषये सर्वकारेण १० जून दिनाङ्के सर्वोच्चन्यायालये अनुपालनशपथपत्रं दातव्यम् अस्ति। शपथपत्रे सर्वकारः वक्ष्यति यत् हिमाचलप्रदेशः जलं प्रदाति परन्तु कुत्र गच्छति तत् हरियाणासर्वकारेण द्रष्टव्यम्। हिमाचले यमुना नदी सिरमौरमण्डलस्य पाओन्टासाहबस्य समीपे गच्छति यस्याः सीमा हरियाणाप्रदेशेन सह अस्ति।

सशक्तः हिमाचलसर्वकारः, पञ्चवर्षाणि यावत् प्रचलिष्यति- प्रतिभा सिंह

हिमसंस्कृतवार्ता- शिमला।

राज्यकाङ्ग्रेसस्य अध्यक्ष प्रतिभासिंह अकथयत् यत् लोकसभानिर्वाचनपरिणामेषु भाजपायाम् अतिप्रसन्नतायाः आवश्यकता नास्ति। तस्य ४०० पारं गमनस्य उद्घोषः देशस्य जनैः सर्वथा नाङ्गीकृतः अस्ति। सा उक्तवती यत् राज्यस्य चतुर्षु लोकसभासनेषु काङ्ग्रेसस्य पराजयः अभवत् अपि च विधानसभा उपनिर्वाचने षट् आसनेषु चत्वारि काङ्ग्रेसेन विजितानि। अस्मात् स्पष्टं भवति यत् राज्यस्य जनाः काङ्ग्रेसेन सह दृढतया तिष्ठन्ति। प्रतिभासिंहवर्यया उक्तं यत् लोकतन्त्रे जनमतं सर्वोच्चं भवति, काङ्ग्रेसः तस्य पूर्णतया आदरं करोति। सा अवदत् यत् राज्ये

काङ्ग्रेससर्वकारस्य निरपेक्षबहुमतं वर्तते, सः पूर्णशक्त्या स्वस्य कार्यकालं सम्पन्नं करिष्यति। प्रतिभासिंहद्वारा पूर्वमुख्यमन्त्री जयरामठाकुरस्य तत् वक्तव्यं सर्वथा हास्यास्पदं उक्तम्। अस्मिन् सः मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखः इत्यस्मात् त्यागपत्रस्य आग्रहं करोति। सः अवदत् यत् राज्ये तस्य कार्यकाले काङ्ग्रेसेन मण्डी-संसदीय-उपनिर्वाचनेन सह त्रिषु विधानसभा-उपनिर्वाचनेषु भाजपायाः कृते ४-०तः पराजयः दत्तः, अतः तस्मिन् समये सः स्वपदात् किमर्थं त्यागपत्रं न दत्तवान् इति। सा अवदत् यत् जयरामठाकुरस्य मुखात् नैतिकतायाः पाठः उत्तमः न ध्वन्यते। भाजपायाः नैतिकता नास्ति। सा उक्तवती यत् राज्यस्य जनाः पलायनं धनशक्तिं च सर्वथा नाङ्गीकृतवन्तः। प्रतिभासिंह दलकार्यकर्तृभ्यः आह्वानं कृतवती यत् ते न निराशाः भवेयुः न च मनोबलं न्यूनीकुर्युः तथा च आगामिनि तृतीयविधानसभा उपनिर्वाचने दलस्य विजयाय इतः परं कार्यं कर्तव्यं भविष्यति इति उक्तवती। सा अवदत् यत् कार्यकर्तारः दलस्य मेरुदण्डाः सन्ति, तेषां कृते राज्यस्य काङ्ग्रेससर्वकारस्य लोकनीतिभिः, जनहितनिर्णयैः च पूर्णतया उत्साहेन जनानां मध्ये गन्तव्यम् अस्ति।

हिमाचलविधानसभायाः आन्तरिकसुरक्षायै स्थायी सुरक्षाबलम्

हिमसंस्कृतवार्ता- शिमला।

अधुना हिमाचलविधानसभायाः आन्तरिकसुरक्षायै स्थायीसुरक्षाबलं नियोजितं भविष्यति। अस्य व्यवस्थां कर्तुं विधानसभासभापतिना पुलिसविभागाय निर्देशः दत्तः। विधानसभाध्यक्षः कुलदीपसिंहः पठानिया विधानसभायाः आन्तरिकसुरक्षया सम्बन्धित- समीक्षासभायाः अध्यक्षतां कुर्वन् उक्तवान् यत् विधानसभायाः आन्तरिकसुरक्षायाः कृते स्थायिसुरक्षाबलस्य निर्माणं करणीयम् इति। उत्तरप्रदेश-हरियाणा- पञ्जाबविधानसभासु अपि एतादृशी व्यवस्था वर्तते। विभिन्नस्तरस्य सुरक्षाधिकारिणां कर्मचारिणां च स्थायिपदानां निर्माणस्य प्रस्तावः अस्ति तथा च एते सर्वे अधिकारिणः कर्मचारीसहिताः विधानसभासचिवालयस्य

स्थायीकर्मचारिणः भविष्यन्ति। सत्रे कार्यं कर्तुं विहाय एतत् सुरक्षाबलं द्वयोः विधानसभापरिसरयोः अपि सुरक्षां सुनिश्चितं करिष्यति। देशस्य प्रायः सर्वासु राज्यविधानसभासु एतादृशी व्यवस्था विद्यते। सभायां सुरक्षासम्बद्धेषु सर्वेषु पक्षेषु विस्तरेण चर्चा कृता। सभायां सभाध्यक्षस्य आदेशानाम् अनुसरणं, सभायाः कार्यकाले दत्तान् आदेशान् तत्कालं प्रभावेण कार्यान्वितुं च चर्चा अभवत्। एतदतिरिक्तं सत्रे विधानसभायाः आन्तरिकसुरक्षायै सर्वकारेण नियोजितानां सर्वेषां सुरक्षापदाधिकारिणां कर्मचारिणां च सेवाः प्रशासनिकरूपेण पूर्णतया विधानसभायाः अध्यक्षस्य नियन्त्रणे भविष्यन्ति इति अपि सत्रे निर्णयः कृतः। यथा ते विधानसभायाः अध्यक्षस्य निर्देशानुसारं निर्गतानाम् आदेशानां निर्वहणं कर्तुं शक्नुवन्ति। पठानिया उक्तवान् यत्, द्वयोः सभासङ्कुलयोः सुरक्षा कठिना भवितुमर्हति, अधिवेशनकाले अनुशासनस्य सुरक्षाव्यवस्थायाः च कोऽपि दोषः न भवति इति सुनिश्चितं कर्तव्यम्। अस्मिन्नवसरे अतिरिक्त-मुख्यसचिवः ओंकारशर्मा, पुलिसमहानिदेशकः अतुलवर्मा, पुलिसविधिव्यवस्थायाः अतिरिक्तमहानिदेशकः अभिषेक त्रिवेदी, विधानसभासचिवः यशपालशर्मा, पुलिस-सतर्कता- महानिरीक्षकः संतोषपटियालः, पुलिसाधीक्षकः संजीवगांधी उपस्थिताः अभवन्।

हिमाचलस्य द्वौ मन्त्रिणौ सर्वकारीयावासं न प्राप्तवन्तौ, अधिकारिनिवासस्थाने स्थातुं प्रस्तावः

हिमसंस्कृतवार्ता: कार्यालयीयः।

सुखसर्वकारे आयुषविभागः तथा युवासेवा एवं क्रीडामन्त्री यादविन्द्रगोमा तथा प्राविधिकशिक्षामन्त्री राजेश धर्माणी इत्येतौ अद्यापि सर्वकारीयावासौ न प्राप्तवन्तौ। गोमा, धर्माणी च ११ जनवरी दिनाङ्के मन्त्रीरूपेण शपथं स्वीकृतवन्तौ। ततः परं तेभ्यः अद्यापि सर्वकारीयमन्त्रिणां कृते अभिप्रेतानि गृहाणि न आबंटितानि। तेषां अधिकारिणां पञ्चविधनिवासस्थाने निवासं कर्तुं प्रार्थयते इति कथ्यते।

वस्तुतः मन्त्रिमण्डलस्य आवासाः मुख्यसंसदीयसचिवेभ्यः अर्थात् सीपीएस इत्यादिभ्यः आबंटिताः सन्ति। अधुना सर्वकारः अपि भ्रमितः अस्ति यत् कस्य कोषकाः रिक्ताः भवेयुः, तेभ्यः दातव्याः इति। एषः विषयः मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखोः समीपमपि नीतः अस्ति। समन्वयं निर्वाहयितुम् मुख्यमन्त्री-महोदयेन काङ्गड़ा-बिलासपुर-मण्डलेभ्यः मन्त्रि-पदं दत्तम् अस्ति। मन्त्रिणां कृते सर्वकारेण १२ कक्ष्याः निर्मिताः सन्ति। एतौ मन्त्रिद्वयं विहाय अन्ये सर्वे मन्त्रिणः सर्वकारीयावास-मध्ये निवसन्ति। सूत्रेषु ज्ञायते यत् एतौ मन्त्रिणौ अधिकारीणां पञ्चप्रकारे भवने निवासं कर्तुं न स्वीकृतवन्तः। पूर्ववत् अद्यापि ते विधानसभाद्वारा आबंटितानां विधायकानां कक्षेषु निवसन्ति।

धारावाहिकं गीताप्रश्नोत्तरम् - ६१

अर्जुनः - हे परमदेव ! नमस्तुभ्यम् । हे प्रभो ! प्रसन्नः भव । त्वम् उग्ररूपधारी वस्तुतः कोऽसि ? तत्त्वतः त्वां ज्ञातुमिच्छामि, कृपया कथय । श्रीकृष्णः - अर्जुन ! एतान् सर्वलोकान् समाहर्तुम् उद्यतोऽहं महाकालोऽस्मि । अर्जुनः - अहो, भगवन् ! अहन्तु एतद् अत्यन्तम् उग्ररूपम् अवलोक्य नितरां भीतिग्रस्तोऽस्मि । किमर्थं वा अत्र आगतोऽसि प्रभो ? श्रीकृष्णः - इदानीं तु सर्वलोकान् समाहर्तुमेव अत्र आगतोऽस्मि अर्जुन ! अर्जुनः - एवञ्चेद् अत्र कोऽपि नावशिष्यते किं भगवन् ? श्रीकृष्णः - भारत ! तव प्रतिपक्षीयाः यावन्तः योद्धारः सन्ति, ते सर्वे त्वयि अयुध्यमाने अपि न भविष्यन्ति । यतोहि पूर्वमेव एते सर्वे मया हताः स्युः । अतस्त्वं मोहभयादिकं विसृज्य युद्धाय उत्तिष्ठ । अनेन त्वं यशः प्राप्नुहि, शत्रून् विजित्य धनधान्यसम्पन्नं सुखप्रदं राज्यं लभस्व । अर्जुनः - भगवन् । तर्हि मत्कृते युद्धस्य का आवश्यकता ?

श्रीकृष्णः - हे सव्यसाचिन् ! त्वं केवलं निमित्तमात्रं भव, अलं चिन्तया । अर्जुनः - परन्तु भगवन् ! भीष्मद्रोणादीन् वीरान् कथं वा अहं जेतुं शक्नुयाम् ? श्रीकृष्णः - अहो, मोहव्याकुल, अर्जुन ! मया किञ्चित् पूर्वं हि उक्तं ननु ? भीष्मः, द्रोणः, जयद्रथः, कर्णः, तथा अन्येऽपि यावन्तः शूरवीराः सन्ति, ते सर्वे पूर्वमेव मया हताः एव । अहं यान् हतवान्, तान् एव त्वं जहि । भीतिः मास्तु तव । युद्धं कुरु । युद्धे त्वं सर्वान् शत्रून् जेतुं सक्षमः भविष्यसि । धृतराष्ट्रः - अहो, कृष्णस्तु अर्जुनं युद्धार्थमेव वारं वारम् उत्साहयन् अस्ति । तर्हि युद्धम् अवश्यं भविष्यतीति मन्ये । ततः किम् अभूत् सञ्जय ? सञ्जयः - राजन् ! भगवतः श्रीकृष्णस्य एतादृशानि वचनानि श्रुत्वा भयभीतः अर्जुनः, कृताञ्जलिः सन्, अतीव भीतः गद्गदवचनेन भगवन्तं प्रणम्य, भूयः स्तुवन् च एवं कथितवान्, कृपया श्रूयताम् । अर्जुनः - हे भगवन् ! हे अन्तर्यामिन् ! तव नामानुकीर्तनं कुर्वत् जगदिदम् अत्यन्तं हर्षितं भवति, परमम् अनुरागं च प्राप्नोति । तव तेन नामगुणकीर्तनेन भीताः राक्षसाः दशसु दिक्षु पलायन्ते । सिद्धगणाः त्वां नमस्कुर्वन्ति । एतत् सर्वं समुचितमेव स्यादिति । (११/३१-३६)

आगामिसप्ताहात् देशस्य दीर्घतमे मार्गे बसयानानि चालयितुं सज्जता सीमामार्गसङ्घटनेन हरितसंकेतः दत्तः

हिमसंस्कृतवार्ता - कुल्लूः। सामान्यजनैः सह पर्यटकाः शीघ्रमेव मनाली-लेह-मार्गे हिमयुक्तानाम् उपत्यकानां मध्ये एचआरटीसी-बसयानैः यात्रां कर्तुं सुविधां प्राप्नुयुः। सीमामार्गसङ्घटनेन (बीआरओ) निगमाय बसयानं चालयितुं हरितसंकेतः अपि दत्तः अस्ति। एचआरटीसी इत्यस्य केलाङ्गागारेण इत्यस्य सज्जता आरब्धा अस्ति। यदि परिस्थितयः अनुकूलाः सन्ति तर्हि आगामिसप्ताहे बसयानस्य संचालनं सम्भवति। मण्डी-आगारस्य द्वे बसयाने सेना- कर्मचारिणः वहन्तः लेहस्थानम् गते इति कथ्यते। एतादृशे सति तस्य पुनरागमनानन्तरं केलाङ्गतः लेहपर्यन्तं मार्गः ज्ञास्यते। तदनन्तरं निगमः परीक्षणस्य स्थाने बसयानम् आरभेत्।

एच.आर.टी.सी. इत्यस्य एषा बससेवा प्रायः नवमासानां अनन्तरं आरभ्यते। लेह-दिल्ली-बसयानं सितंबर-२०२३ मध्ये स्थगितम् आसीत्। देशस्य दीर्घतमे (१०२६ कि.मी.) मार्गे लेह-दिल्ली-मार्गे केवलं चतुर्मासान् यावत् बसयानं प्रचलति चेदपि केलाङ्ग-आगारस्य कृते लाभप्रदः मार्गः अस्ति। अतः केलाङ्ग-आगारः लेह-दिल्लीमार्गे बसयानानां संचालनाय सज्जः अस्ति। अस्य विषये निगमस्य अधिकारिणः शुक्रवासरे सीमामार्गसङ्घटनस्य ७० आरसीसी इत्यस्य कमाण्डिंग-अधिकारिणा सह मार्गस्य स्थितिविषये अपि चर्चा कृतवन्तः। सः अवदत् यत् केलाङ्गतः लेहपर्यन्तं मार्गः पुनः मालवाहक- वाहनानां कृते उद्घाटितः अस्ति।

यदि मार्गस्य स्थितिः सुष्ठु दृश्यते तर्हि शीघ्रमेव सेवा आरभ्यते

एचआरटीसी केलाङ्गागारस्य क्षेत्रीयप्रबन्धकस्य प्रभारं पश्यन् निगमस्य अधिकारी उमेशशर्मा इत्यनेन उक्तं यत् सः बीआरओ इत्यस्य ओसी रविशंकर इत्यनेन सह वार्तालापं कृतवान्। सः बसयानस्य परीक्षणं कर्तुं अपि आग्रहं कृतवान् अस्ति। लेहनिगमस्य द्वे बसयाने पुनरागमनाय प्रतीक्षिते इति उक्तवान्। यदि मार्गः बसयानानां कृते उपयुक्तः इति ज्ञायते तर्हि निगमः द्वित्रिदिनानन्तरं केलाङ्गतः लेह-दिल्लीपर्यन्तं प्रत्यक्षबससेवाम् आरभेत्।

प्रशिक्षकस्य भूमिकायाम् दृष्टः कुलपतिः प्रो० पाण्डेय दरबारसभागारे कर्मचारिभ्यः संस्कृतशिक्षणं कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ता:, राघव नाथ झादरभङ्गा। स्वस्य योगदानस्य अवसरपर्यन्ते संस्कृतस्य प्रचारप्रसाराय कुलपतिः प्रो० लक्ष्मीनिवासः पाण्डेयः यः आश्वासनं विश्वासं च अददात्, तस्मिन् विषये शुक्रवासरं तेन महान् एकः पादः अग्रे आनीयः। नूनं अस्य दूरगामी प्रभावः शीघ्रमेव समाजे दृश्यते। कुलपतिः प्रो० पाण्डेयः अद्य पूर्णतः शिक्षक-प्रशिक्षकस्य भूमिकायाम् आसन्। तेन दरबार हॉल मध्ये न केवलं स्वयं कर्मचारिभ्यः संस्कृत शिक्षिता, अपितु सम्भाषणस्य क्रमणे कर्मचारिणः अपि भाषितुं प्रेरिता। बहुकालं यावत् एकतः कुलपतिः संस्कृतस्य लघुलघु वाक्यानि उच्चारयन् आसीत्, तु अन्यतः कर्मचारिणः अपि तानि अनुच्चारयन्ति स्म। केवलं न तु, केचन कर्मचारिणः स्वपरिचयं खण्डखण्डकृत्वा अपि संस्कृत भाषया अददन्। ।

प्रसन्नचित्तः कुलपतिः प्रो० पाण्डेयः उक्तवान् यत् सम्भाषणस्य अद्य प्रथमः दिनः अस्ति भवतां जिज्ञासा उत्साहः च दृष्ट्वा स्पष्टं भवति यत् किञ्चित् दिनेषु यूयं सर्वे कार्यसाधक संस्कृतं वदिष्यथ। उपर्युक्तसूचनाः प्रदातु पीआरओ निशिकान्तः अवदत् यत् कर्मचारिभ्यः सम्भाषण कार्यक्रमः षोडशतमे दिनाङ्के पर्यन्तं भविष्यति। ततः अपराह्णे त्रीणि वादनात् पञ्च वादनपर्यन्तं समयः निश्चितः अस्ति। एषः सम्भाषण कार्यक्रमः द्वौ चरणौ मध्ये सम्पादयितव्यौ। एतदपि सम्यक् ध्यानं कृतं यत् सम्भाषण कार्यक्रमेण विभागीय कार्याणि न प्रभावितानि स्युः। अद्य कुलपतिना सह दीपक कुमार चौधरी तथा अमित कुमार झा अपि प्रशिक्षणं दत्तवन्तौ। अत्र उल्लेखनीयं यत् अस्मिन् वर्षे प्रथमे फरवरीमासे स्वस्य योगदानसमये तथा

तदनन्तरं प्रायः सर्वेषु कार्यक्रमेषु अवसरेषु कुलपतिः प्रो० पाण्डेयः संस्कृतस्य दुर्दशायाः विषये गभीरां चिन्तां व्यक्तवान्। उपायस्वरूपेण संस्कृत सम्भाषणं भूम्यां स्थापयितुं सः सर्वदा प्रवर्तते स्म। यत् उक्तवान् तत् कृतवान्। अस्मिन् क्रमणे कर्मचारिणः कृते आरब्धस्य सम्भाषण कार्यक्रमस्य निरीक्षणं करणीयम्।

भाषणे संकोचं न कुर्युः कर्मचारिणः

सम्भाषणस्य अवसरपर्यन्ते प्रशिक्षणं ददत् कुलपतिः उक्तवान् यत् संस्कृत भाषणे संकोचः न करणीयः। अस्मिन् संकोचेण परहेजः च संस्कृतस्य अवस्था विकृता। वयं भाषेमहि तर्हि अपरः श्रोतुं शक्नोति, अनेन च एकः वातावरणः स्यात्। केवलं ताम् देवभाषामिति कथयित्वा अस्माभिः सा दूरे क्रिता। विलम्बेन अपि, अद्य सुन्दरः अवसरः अस्ति तां व्यवहारस्य भाषायाः रूपेण कर्तुम्। तेन सततं प्रयासं आवश्यकं उक्तम्। ज्ञातव्यं यत् अद्य मुख्यालय परिसरं संस्कृतमय वातावरणे स्थितम् आसीत्। एकतः नवीन परीक्षा भवनमध्ये प्रातःकालात् आरभ्य प्रायः १२६ प्रशिक्षुभ्यः संस्कृत अध्ययन-लेखनं शिक्षयते, अपरतः दरबार हॉलमध्ये कर्मचारिभ्यः सम्भाषण कार्यक्रमः आरब्धः अस्ति।

कृषि विभागस्य अन्तर्गतः सर्वेषु स्तरेषु रिक्तपदानि शीघ्रमेव पूरयिष्यन्ते- मंगलः पाण्डेयः

हिमसंस्कृतवार्ता:, राघव नाथ झा, पटना 08 जून। माननीयः मन्त्री, कृषि विभागः, बिहारः श्रीमन्तः मंगलः पाण्डेयः अद्य कृषि भवनं, पटना स्थितं स्वीय कार्यालयकक्षे विभागीय उच्चाधिकारिभिः सह एकां बैठकां कृतवान्। अस्यां बैठकायां तेन विभागीय योजनानां समीक्षां कृतवती। माननीयः मन्त्रिणा उक्तम् यत् माननीयः मुख्यमन्त्री महोदयस्य निर्देशस्य आलोकम् कृषि विभागस्य अन्तर्गतः सर्वेषु स्तरेषु रिक्तपदानि शीघ्रमेव पूरयिष्यन्ते। तेन रिक्तपदानां पूरणप्रक्रियायाः आरम्भः कर्तुं निर्देशः सम्बन्धिताधिकारिणे प्रदत्तः। विभागे स्वीकृतपदानां एवञ्च रिक्तपदानां विषये जानकारि १५ जून पर्यन्तं उपलब्धां कर्तुमपि निर्देशः प्रदत्तः। सः उक्तवान् यत् कृषि विभागे नियमित रिक्तपदानां सह संविदाबद्ध रिक्तपदानां विषये अपि जानकारी दातव्या। माननीयः कृषि मन्त्रिणा उक्तम् यत् राज्ये खरीफ ऋतुः आरब्धः। खरीफ ऋतौ बिहारस्य कृषकैः मुख्यतया धानः, मक्का, अरहर, मोटधान्यादीनां कृषिः क्रियते। उत्तरबिहारे यत्र कृषकाः रोहिणीनक्षत्रे (२५ मई) आरभ्य धानस्य बीजं वपनं कुर्वन्ति, तत्र दक्षिणबिहारे धानस्य बीजं प्रायः आर्द्रानक्षत्रे (२२ जून) वपन्ति। तेन उक्तम् यत्

धानस्य विभिन्नप्रभेदानां बीजानां कृषकेभ्यः अनुदानितमूल्ये वितरणस्य कार्यं क्रियते। अस्मिन् खरीफऋतौ ७६२७२.५२ क्विंटल धानस्य बीजानां वितरणं करणीयं, यस्य विरुद्धं अद्यावधि १०९०१.२९क्विंटल धानस्य बीजानां वितरणं कृतमस्ति। तेन बीजवितरणकार्ये शीघ्रतां कर्तुं निर्देशः अधिकारिणे प्रदत्तः। तेन उक्तम् यत् राज्ये बीजानां, उर्वरकाणां च पौधानां कृते कीट/व्याधिनियन्त्रणद्रव्याणि पर्याप्तमात्रायां उपलब्धानि सन्ति। अस्मिन् खरीफऋतौ जूनमासपर्यन्तं २२५००० मीट्रिकटन यूरियायाः आवश्यकताः अस्ति, यस्य विरुद्धं अद्यपर्यन्तं ३०८३३३ मीट्रिकटन यूरियायाः उपलब्धिः अस्ति, यः १३७ प्रतिशतः अस्ति। तथा च बिहारस्य जूनमासपर्यन्तं १०५००० मीट्रिकटन डी०ए०पी०, १०००० मीट्रिकटन एन०पी०के० तथा १५००० मीट्रिकटन पोटाशस्य आवश्यकताः अस्ति, यस्य एवञ्च अद्यपर्यन्तं क्रमशः ४२८४६ मीट्रिकटन डी०ए०पी०, ८६८५० मीट्रिकटन एन०पी०के० तथा ५८१८मीट्रिकटन पोटाशस्य उपलब्धिः अस्ति। तेन कृषकेभ्यः सन्तुलितमात्रायां उर्वरकाणां उपयोगः कर्तुं अपीलः कृतः, येन मृत्तिकायाः उर्वराशक्तिर्वर्तते। माननीयः मन्त्रिणा उक्तम् यत् कृषकाणां सुविधायाः ध्यानं कृत्वा महान् कृषि यन्त्राणां सह लघु कृषि यन्त्राणामपि प्रोत्साहनं क्रियते। सर्वेषु प्रकारेषु कृषि यन्त्रेषु जिलास्तरे लक्ष्य निर्धारितं कृतम्। विविधप्रकारेषु कृषि यन्त्रेषु कृषकेभ्यः अद्यावधि ७५ सहस्राणि ऑनलाइन आवेदनानि प्राप्तानि, यासु ४५ सहस्राणि आवेदनानां सत्यापनं कृतम्। २० जूनानन्तरं आवेदनानां कृषकेभ्यः कृषि यन्त्राणां वितरणं लॉटरीद्वारा करिष्यते। श्रीमन्तः पाण्डेयः उक्तवान् यत् अक्षांशदेशान्तराधारेण प्रति एकरं एकः मृत्तिकापरीक्षणमूनः स्वीकृतः अस्ति। अद्यपर्यन्तं

1 लक्षः ४५ सहस्राणि मृत्तिकापरीक्षणमूनाः प्रयोगशालायां प्राप्ताः, यासु ४३ सहस्राणां परीक्षणं कृतमस्ति। मृत्तिकापरीक्षणमूनानां परीक्षणकार्यं प्रगतौ अस्ति। तेन उक्तम् यत् बिहारस्य ४२ ग्राम्यस्तरीयमृत्तिकापरीक्षणप्रयोगशालाः, ३८ जिलास्तरीयमृत्तिकापरीक्षणप्रयोगशालाः, गया, मुंगेर तथा भागलपुरे ०३ अनुमण्डलस्तरीयमृत्तिकापरीक्षणप्रयोगशालाः कार्यरताः सन्ति। एवं राज्ये प्रमण्डलस्तरे ०९ चलन्तमृत्तिकापरीक्षणप्रयोगशालाः कार्यं कुर्वन्ति। अत्रिरिक्तं, बिहारकृषिविश्वविद्यालयः, सबौर, भागलपुर तथा डॉ० राजेन्द्रप्रसादकेन्द्रीयकृषिविश्वविद्यालयः, पूसा, समस्तीपुरे अपि मृत्तिकापरीक्षणप्रयोगशालाः स्थापिताः। तेन १३ जूनरिमाणां सर्वेषु स्तरेषु मृत्तिकापरीक्षणप्रयोगशालानां प्रभारिभिः सह एकां बैठकां आयोजयितुं निर्देशः प्रदत्तः। माननीयः मन्त्रिणा उक्तम् यत् बिहारस्य प्रधानमन्त्रिकृषकसम्माननिधियोजनायाः अन्तर्गतं ८०.६० लक्षाः कृषकाणां खातेषु प्रति वर्षं २-२ सहस्ररूप्यकाणि त्रिभिः किशताभिः अन्तरितानि भवन्ति। तेन उक्तम् यत् वर्षे २०१८-१९ तः २०२३-२४ पर्यन्तं कृषकाणां खातेषु २२३५३ कोटिरूप्यकाणि अन्तरितानि। तेन बिहारराज्यबीजनिगमेव मार्केटिंगबोर्डस्य कार्याणां च समीक्षां कृतवान् तथा आवश्यकनिर्देशान् अपि प्रदत्तवान्। अस्यां सभाः कृषि निदेशकः श्रीमन्तः मुकेशकुमारलालः, प्रबन्ध निदेशकः, बिहारराज्यबीजनिगमः श्रीमन्तः आशुतोषकुमारवर्मा, निदेशकः उद्यानः श्रीमन्तः अभिषेककुमारः, अपर सचिवः श्रीमन्तः शैलेन्द्रकुमारः, संयुक्तसचिवद्वयः श्रीमन्तः मदनकुमारः तथा श्रीमन्तः मनोजकुमारः,

पहाड़ी गल्लां चार ध्याड़े री जिन्दगी

चार ध्याड़े री जिन्दगी लोको कजो तुसें लइदे दूजे री खुसी देखी कने अंदर ई अंदर कजो सइदे पता नी कालीह एह गुब्बारा फूटी जाणा अपणेयां परायां रा साथ छुटी जाणा कने कुसी नी जाणा कलेह ई जाणे पौणा बेला सैजे बीती गया सै फेरी हत्य नी औणा मेरी मेरी करी कने जिन्दगी बताई ती किसी री जंघ खिंजी किसी जो टाहक फसाई ती सैजे लगेया अगे बदणे सै पीछे जो रुड़ाई त्या न खेले न खेलणे दिते खोतिया च मूत पाई त्या अगग लगी गई जमाने जो प्यार प्रेम रहया नियाँ कोई ध्याड़िया दिसदे किछ होर कुछ होर राती रिया लोई झूठे झूठ गलांदे सारे सच्चा रा साथ छडी त्या झूठ सबणी रे अंदर रमी गया सच्चा रा गला बडी त्या रिस्ते नाते बी भूली गए सारे रहया नियाँ सै भाईचारा भेदभाव बदी गया बड़ा बदली गया जमाना सारा रवींद्र कुमार शर्मा, घुमारवीं जिला बिलासपुर हि प्र 7018853800

उपनिदेशकः (प्रशासन) श्रीमन्तः मुकेशकुमारगुवालः, विशेषकार्यपदाधिकारी सुनीलकुमारः, अपरनिदेशः (शष्य) श्रीमन्तः धनञ्जयपतित्रिपाठीः, निदेशकः बसोकाः श्रीमन्तः सनतकुमारजयपुरियारः, निदेशकः भूमिसंरक्षणः श्रीमन्तः सुदामामहतो, संयुक्तनिदेशकः (रसायन), मृत्तिकापरीक्षणप्रयोगशाला श्रीमन्तः विनयकुमारपाण्डेयः सहिताः अन्याः पदाधिकारीगणः उपस्थिताः आसन्।

